

Wrócić innym, czyli podróż życia z Tobiaszem

Rekolekcje ignacjańskie w życiu codziennym

biuletyn 13.03 – 19.03.2017

Metoda medytacji — czas trwania (30-45 minut)

przygotowanie

- przeczytaj uważnie fragment biblijny i wprowadzenie
- wybierz to, co cię szczególnie porusza (pozytywnie lub negatywnie)
- nie jest konieczne przerobienie wszystkich treści

rozmyślanie (medytacja, kontemplacja)

- zastanów się przez chwilę, co będziesz czynił, przed Kim stajesz
- wyobraź sobie medytowane wydarzenie, patrz i słuchaj uważnie
- zatrzymaj się nad swoimi uczuciami i przeżyciami
- jeśli coś cię bardziej zaangażowało wewnętrznie podejmij w rozmowie

rozmowa końcowa

- zwracaj się do Boga, mając świadomość, że cię słucha

refleksja po modlitwie

medytacja powtórkowa (następnego dnia po każdej medytacji i w niedzielę)

- podjęcie i pogłębienie najważniejszych przemyślanych treści

Eucharystia w niedzielę o 18.00,
Bazylika Najświętszego Serca Pana Jezusa

Konferencja i adoracja w środy o 19.00,
sala nr 9, Duszpasterstwo Akademickie WAJ

Jezuici oraz WŻCh, ul. Kopernika 26, Kraków
rekolekcj Krakow.jezuici.pl

Medytacja 4: Zasada życiowa „o tyle..., o ile...” (Tb 4,1-21)

Obraz: Wyobraź sobie, że dzielisz się najważniejszymi zasadami swojego życia z kimś bliskim. Czym jest według ciebie mądrość życiowa?

Prośba: O mądre podejście do relacji międzyludzkich i o właściwe korzystanie z dóbr.

1. **Na chwałę Boga.** „Z rzeczy, które posiadasz, (...) odpowiednio czyni miłosierdzie; jeśli posiadasz obfitość, czyni z niej miłosierdzie, jeśli mało posiadasz, nie bój się czynić miłosierdzie stosownie do tego – złożysz sobie do skarbcza dobry depozyt na dzień niedoli”. Bóg stworzył nas z miłości i zaprasza nas, by dzielić z Nim nasze życie. Odpowiadamy na tę miłość chwaląc Boga oraz przez służbę Mu. Wszystkie rzeczy na tym świecie Bóg nam daje po to, aby pomagały nam łatwiej Go poznawać i odwzajemniać miłość. Św. Paweł pisze: „Czy więc jecie, czy pijecie, czy cokolwiek czynicie, wszystko czyńcie na chwałę Boga” (1 Kor 10, 31).

Mamy więc postępować tak, by to służyło naszemu zbawieniu i szczęściu wiecznemu. Oznacza to takie korzystanie z dóbr, by nam w tym pomagały. Mamy wybierać te dobra, które rzeczywiście prowadzą nas do celu. Jeśli jakikolwiek z darów staje w centrum naszego życia, nadużywamy go lub przywiązujemy się do niego („to tylko moje”), wtedy psujemy naszą relację z Bogiem.

2. **O tyle, o ile.** „Nie lękaj się więc, że zbiednieliśmy! Masz wielkie bogactwa, obyś tylko bał się Boga, wyrzekał się grzechów i czynił dobro przed obliczem Pana, twego Boga” (Tb 4, 21). Bóg daje nam świat, wszystkie rzeczy stworzone. Jednak musimy pamiętać, że to wszystko, co nie jest Bogiem, jest względne. Św. Ignacy mówi: „Człowiek ma korzystać z nich o tyle, o ile mu one pomagają do jego celu, a znów w całej tej mierze winien się od nich uwalniać, o ile mu są przeszkodą do tegoż celu” (ĆD 23).

Zakłada to pewną wolność wobec wszystkich darów stworzonych. Mamy wybierać coś, „o ile” to nas bardziej zbliża do Boga prowadzi. Mamy też rezygnować z darów, które nas bardziej zatrzymują na samych sobie, zamykając na Boga i drugiego człowieka. Czy w codzienności doświadczam trudu wybierania między różnymi rzeczami, relacjami, zaangażowaniami? Co bardziej zbliża mnie do Boga, a co od Niego oddala? Jaki jest mój stosunek do różnych dóbr, z których korzystam, zwłaszcza tych które najbardziej cenię?

3. **Miłość i służba.** „Pamiętaj więc, synu, o moich poleceniach i nie wyrzucaj ich z twego serca” (Tb 4, 19). Słuchając słów testamentu Tobita, spróbuj odnaleźć to, co sam chciałbyś przekazać innym. W ustach Tobita jak refren powraca słowo „pamiętaj”, wskazując na różne sposoby wyrażania troski i miłości wobec drugiego człowieka. Polecenia te, przekazane Tobiaszowi, są wyrazem służby samemu Bogu.

Co dla mnie znaczy, że drugi człowiek jest darem? Jak przeżywam relacje, ile w nich jest troski i miłości? Czy są dla mnie okazją do dzielenia się z innymi miłością Bożą?

Rozmowa końcowa: Porozmawiaj szczerze z Bogiem o tym, co na dzień dzisiejszy znalazłoby się w Twoim testamencie, co jest twoją mądrością życiową. Rozmawiaj o Twoich pragnieniach, co takiego chciał(a)byś tam umieścić w przyszłości? Na zakończenie tej modlitwy lub w późniejszym czasie możesz modlić się któryś z następujących Psalmów: 16, 34 lub 127.

Medytacja 5: Grzechy języka (Tb 2,7-14; 5,18-20)

Obraz: Wyobraź sobie scenę kłótni między bliskimi sobie osobami. Zwykle jest tam wiele silnych emocji, niepotrzebnych słów, niezdolności do zrozumienia drugiego.

Prośba: O dostrzeżenie jak nasza mowa może wносить wiele dobra albo zła.

1. **Drwiny.** Tobit, pomimo wielu przeciwności, nadal pełni uczynki miłosierdzia. Ryzykując nawet karą śmierci, bez wahania postanawia pogrzebać zabitego rodaka. Pierwsze co go spotyka, to drwiny sąsiadów. Oni nie ryzykują, nie mają zamiaru narażać własnego życia dla przestrzegania Bożego prawa. Za to drwią i wyśmiewają postępowanie Tobita. Nie rozumieją dlaczego ciągle pozostaje wierny Bogu i Jego przykazaniom.

Nieraz pełniąc dobre uczynki trzeba liczyć się z niezrozumieniem ze strony innych, nawet bliskich osób. Wystawia to naszą wiarę i wytrwałość na próbę. Pan Jezus nawet na krzyżu był wyśmiewany, chociaż okazywał innym tylko miłość. Czy doświadczałem kiedyś jakiegoś wyśmiania, posądzania o naiwność, niezrozumienie o co w życiu chodzi? W jakich sytuacjach?

2. **Czas próby.** Tej samej nocy Tobita spotyka nieszczęście. W zupełnie przypadkowej sytuacji zaczyna tracić wzrok. Wymaga pomocy najbliższych. Żona Anna musi podjąć pracę zarobkową. Tobit cierpi, ale nie narzeka. Robi się podejrzliwy wobec żony. Nie wierzy w jej uczciwość, nie słucha jej wyjaśnień. W końcu Anna w gniewie pyta go wprost, czy te wszystkie nieszczęścia to odплата Boża za jego dobre uczynki. Tobit po raz kolejny czuje się niezrozumiany, tym razem przez najbliższą osobę. Słowa Anny mocno go zabolowały, kwestionując najważniejsze wartości w jego życiu.

Nasze słowa mają dużą siłę. Mogą być wsparciem, umocnieniem i pociechą dla innych. Mogą także poniżyć, oskarżać, oczerniać, odbierać nadzieję, ranić. Dzieje się to w rodzinie, w naszych relacjach, w mediach. „Niech nie wychodzi z waszych ust żadna mowa szkodliwa, lecz tylko budująca, zależnie od potrzeby, by wyświadczała dobro słuchającym” (Ef 4,29).

3. **Wytrwałość.** Tobit przez 4 lata pozostaje ślepy. Nie poddaje się jednak, ciągle szuka sposobu poradzenia sobie w tej trudnej sytuacji. Postanawia wysłać syna Tobiasza po odłożoną u Gabaela w Medii sporą sumę pieniędzy. To wywołuje kolejne spięcie z żoną. Ona oskarża go, że liczą się dla niego przede wszystkim pieniądze. Mówi, że przecież mogą żyć skromnie. Boi się, że straci jedyne go syna. Tobit, pomimo swej ślepoty i wszystkich trudności z tym związanych, ciągle ufa Bogu. Dzieli się swoją wiarą z żoną i uspokaja jej lęki.

Różnie reagujemy w trudnych sytuacjach. Często emocje silnie dochodzą wtedy do głosu. Niepewność jutra budzi różne lęki. Można czuć się zapomnianym przez Boga, nie zauważać Jego obecności. W takich momentach można wyraźniej zobaczyć co jest naprawdę ważne w naszym życiu. Wydaje się, że w takich momentach wyraźniej widać co jest naprawdę dla nas ważne. Co pomaga wytrwać w takich trudnych sytuacjach?

Rozmowa końcowa: Prośmy Boga o łaskę, by nasza mowa była zawsze budująca, a także o zdolność przebaczenia doznanych krzywd.

Medytacja 6: Świat naznaczony grzechem (Tb 2,1-3,6; 3,7-15; 7,9-13; 8,10)

Obraz: Tobit wierny i samotny, udręczony, niemal pokonany przez zło. Sytuacja Sary i rozterki Raguela, jej ojca.

Prośba: O boleść serca, łzy, zawstydzenie z powodu własnych grzechów.

1. **Odstępstwo.** Historia wierności Tobita ukazana jest na tle odstępstwa pokolenia Neftalego od domu Dawida i Jerozolimy (Tb 1, 3n). Lud wybrany porzucił Boże prawo, „są zepsuci, ohydne rzeczy popełniają, nikt nie czyni dobrze”. Bóg przez proroków nie przestanie napominać: „Czyż się nie opamiętają wszyscy, którzy czynią nieprawość” i badać „czy jest wśród nich rozumny, który szukałby Boga” (Ps 14). „Zamienili chwałę niezniszczalnego Boga na podobizny i obrazy śmiertelnego człowieka, ptaków, czworonożnych zwierząt i płazów. Dlatego wydał ich Bóg poprzez pożądania ich serc na łup nieczystości” (Rz 1, 23-24). W sercu swoim zamyślali nieprawość.

Mało kto z nas może rozpoznać się w odstępstwie pokolenia Neftalego, bliżej nam jest zwykle do sprawiedliwego Tobita. W Ewangelii Mk 7, 21-22 Jezus wyjaśnia, że korzenie grzechu tkwią głęboko w każdym ludzkim sercu. Dotyczą każdego z nas, bez wyjątku. Medytacja nad grzechem nie służy ocenie siebie, ani tym bardziej innych. Dostrzegamy to w postawie Tobita, który nie wywyższa się ponad innych, opowiadając o swojej wierności. Ignacy podpowiada: „Ważyc ciężkość grzechów, patrząc na ich szpetność i na złość, jaką ma w sobie każdy popełniony grzech śmiertelny, choćby nawet nie był zakazany”. (ĆD 57)

2. **„Chleb smutku”.** Wierność Bogu Tobit przeżywa jako ciągle trudzenie się. Ledwie ucieszył się z przygotowanej uczy Świąta Pięćdziesiątnicy, w którym upamiętnia się nadanie Tory Mojżeszowi na Synaju, a jego radość zamienia się w smutek (Tb 2, 1n). Zmęczony, po spełnieniu nakazu sumienia, nieroztropnie wystawia się na niebezpieczeństwo i ostatecznie traci wzrok. I gdyby tego było mało towarzyszka życia robi mu poważne wyrzuty doprowadzając go do ostateczności (Tb 3, 1n). W udręczeniu zwraca się do Boga prosząc o śmierć (Tb 3, 6; por. też Ps 38).

Jak przeżywam przeciwności, sprzeciw i odrzucenie, kiedy staram się żyć Bożą miłością? Czy zwracam się w udręce do Boga?

3. **Przekleństwo.** Niesłuszne oskarżenia potrafią zatruć życie. Nie zawsze można się wytłumaczyć. Wszak fakty mówią za siebie! Służąca do swej pani: «To ty zabijasz swoich mężów. Oto już za siedmiu byłaś wydana i od żadnego nie otrzymałaś imienia. Dlaczego nas karzesz za twoich mężów, skoro oni pomarli? Odejdź zatem z nimi, abyśmy już nigdy nie zobaczyli twego syna ani córki». Zapłakana Sara miała zamiar się powiesić. Przez wzgląd na ojca tego jednak nie czyni, ale modli się o śmierć.

Grzech czasem kryje się za okolicznościami. Oskarża sama sytuacja... Raguel, ojciec Sary, przyjmując pod swój dach Tobiasza przeżywa wielką próbę. Chce nawet jakoś się zabezpieczyć i potajemnie czyni przygotowania do pogrzebu: «Żeby tylko on nie umarł, bo staniemy się wtedy pośmiewiskiem i wzgardą». Czy możliwe jest przerwanie tego kręgu zła?

Rozmowa końcowa: Prosić Matkę Najświętszą o wyproszenie łaski boleści serca, o łzy, zawstydzenie z powodu własnych grzechów itp.